

MAP II ORP ZLÍN

Vzdělávání
pro 21. století

on-line konference

pro rodiče a pedagogy

*a systémech, přístupech a aspektech
dnešní doby ve vzdělávání dětí*

10.4. 2021

9.00 - 16.30

pod záštitou Bc. Kateřiny Francové

náměstkyně primátora statutárního města Zlína

SBORNÍK

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

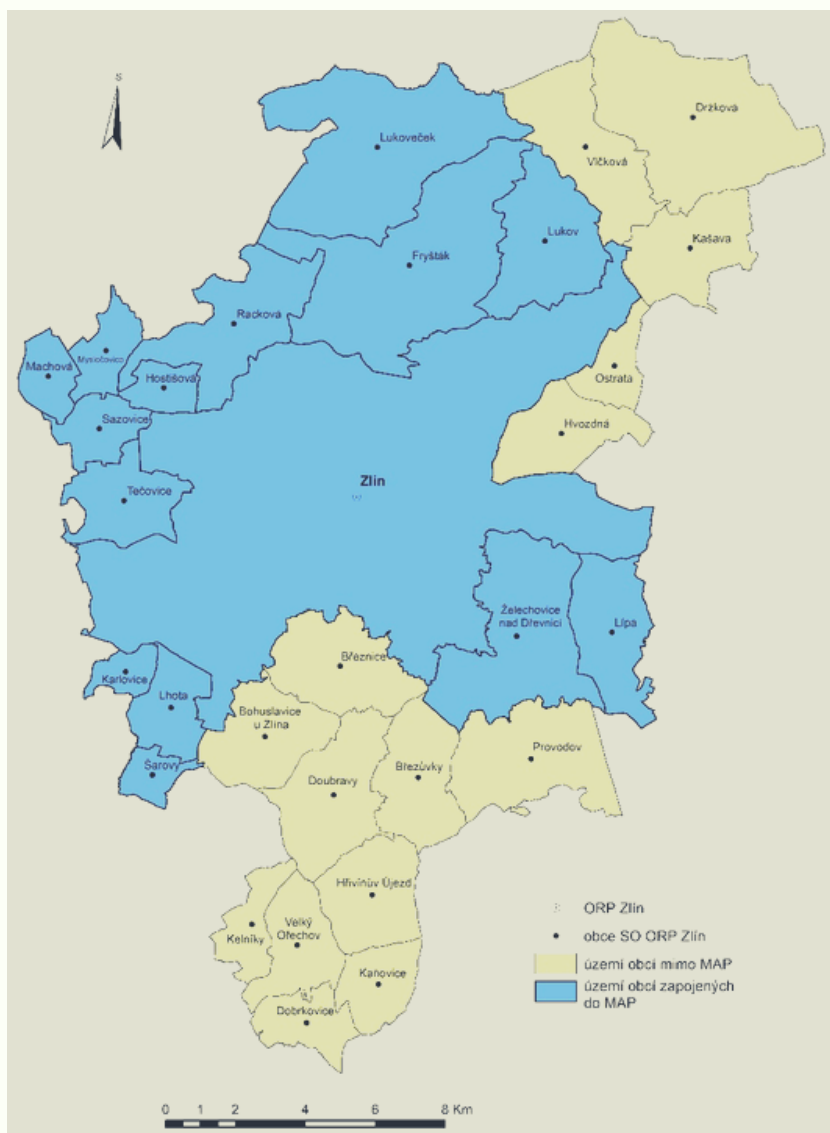
**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

projekt MAP II v ORP Zlín

Mgr. Svatava Kučiková
hlavní manažerka projektu

Projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín II usiluje o rozvoj kvalitního vzdělávání ve Zlíně a jeho blízkém okolí. Navazuje na MAP z let 2016-2018 a je realizován od 1. 12. 2018 do 30. 11. 2021 na území města Zlín, Fryšták, obcí Lhota, Lípa, Lukov, Machová, Mysločovice, Racková, Sazovice, Tečovice, Želechovice nad Dřevnicí, Hostišová, Karlovice, Lukoveček a Šarovy.

Zabývá se předškolním, základním, zájmovým i neformálním vzděláváním.

Projekt vychází z principů komunitně vedeného plánování a usiluje o budování a zlepšování spolupráce v daném území. Cílem je motivující, bezpečné, podporující a komunikující prostředí ve školách i mimo ně, rozvoj osobního potenciálu a gramotností každého dítěte spolu se snížením šikany a diskriminace ve škole i mimo školu, sdílení dobré praxe, prohloubení spolupráce s neziskovými subjekty v oblasti vzdělávání i v sociální oblasti a také udržení celostátně nadprůměrné úrovně výsledků vzdělávání.

Mezi cílové skupiny projektu patří pedagogové, pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství, pracovníci sociálních služeb a neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže, rovněž rodiče dětí a žáků, zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol, pracovníci knihoven a také veřejnost v území ORP Zlín, potažmo celého Zlínského kraje. Hybnou silou projektu je pět pracovních skupin, ve kterých se scházejí pedagogové, rodiče, odborníci na projektové řízení a dotační management, zástupci vedení škol, příspěvkových organizací, zřizovatelů, nevládních neziskových organizací a sociální sféry. Konference *Vzdělávání pro 21. století* nám dala nahlédnout do dvouleté činnosti a spolupráce pracovních skupin a zapojených organizací.

Emoce do školy?

Mgr. Kateřina Palová, Ph.D.

kontakt: katerina.palova@upol.cz

Patří emoce do školy? Chceme-li nebo ne, emoce jsou běžnou součástí našeho každodenního života, tedy i života ve škole. Otázkou by tedy spíše mohlo být, jakou pozornost jim má škola věnovat.

Přibližně od roku 2015 se v našem prostředí začínají objevovat tzv. programy sociálně-emočního učení (z anglického „social-emotional learning“, proto se v našem prostředí též často setkáváme se zkratkou SEL). Jsou to programy, které jsou zaměřeny na rozvoj pěti jádrových kompetencí (CASEL, 2019):

- Sebeuvědomování (self-awareness) – tedy dovednost uvědomovat si své vlastní emoce a to, jakým způsobem mne ovlivňují;*
- sebeřízení (self-management) – tedy dovednost regulovat vlastní emoce;*
- sociální citění (social awareness) – empatie, schopnost dívat se na situaci z pohledu druhého člověka;*
- vztahové dovednosti (relationship skills) – dovednost navazovat a udržovat zdravé vztahy;*
- zodpovědné jednání (responsible decision-making) – zodpovědné rozhodování.*

Tyto programy mají v zahraničí již dlouhou tradici. Kromě spokojenosti jednotlivých učitelů o jejich užitečnost svědčí také řada výzkumů.

Sklad et al. (2012) provedli metaanalýzu, na základě níž konstatují, že systematický rozvoj sociálních a emočních kompetencí má pozitivní přínos v následujících oblastech:

- Zlepšení sociálních dovedností;*
- snížení výskytu antisociálního chování;*
- snížení výskytu závislostí;*
- podpora pozitivního sebepojetí;*
- zlepšení akademického prospěchu;*
- podpora duševního zdraví;*
- zvýšení výskytu prosociálního chování.*

Program Druhý krok, kterému se věnujeme v rámci spolku Škola porozumění a sdílení (a výzkumně též v rámci Univerzity Palackého v Olomouci), má u nás v současné době variantu pro MŠ a variantu pro 1. stupeň ZŠ. Program je rozdělen na tři části – Rozpoznávání emocí; Ovládání impulzivity a řešení problémů; Zvládání hněvu. Učitelům, kteří se s ním rozhodnou pracovat, nabízí konkrétní metodické pokyny pro systematickém rozvoji sociálních a emočních kompetencí. Pro práci s tímto programem je však potřeba absolvovat akreditovaný vzdělávací kurz, který je realizován v rámci zmíněného spolku (Palová, 2020).

Druhý krok však v současné chvíli není jediným SEL programem v ČR. Velmi podobně fungují také programy Dobrý začátek (Schola Empirica) a Zipyho kamarádi (E-clinic). Na druhý stupeň ZŠ se zaměřuje program Všech pět pohromadě (Národní ústav duševního zdraví). V současné době se též pracuje na překladu programu Aggression Replacement Training (Aisis). Za povšimnutí stojí, že všechny tyto programy jsou adaptací některého ze zahraničních programů, čistě český SEL program v současné době není.

Rozcestník informací:

- informace o programu Druhý krok – www.spolekspas.cz
- informace o SEL (v anglickém jazyce) – www.casel.org
- informace o SEL (v českém jazyce) – http://bit.ly/SEL_KP

Použité zdroje:

CASEL. (2019). Core SEL Competencies. <https://casel.org/core-competencies/>

Palová, K. (2020). Sociálně-emocionální učení a efektivita programu Druhý krok. Univerzita Palackého v Olomouci.

Sklad, M., Diekstra, R. F. W., Ritter, M., Ben, J., & Gravesteyn, C. (2012). Effectiveness of school-based universal social, emotional, and behavioral programs: Do they enhance students' development in the area of skill, behavior, and adjustment? *Psychology in the Schools*, 49(9), 892–909. <https://doi.org/10.1002/pits.21641>

Centrum podpory vzdělávání

Mgr. Eva Klimecká, Ph.D.

kontakt: klimecka@utb.cz

Centrum podpory vzdělávání (dále jen centrum) je organizační jednotkou Fakulty humanitních studií UTB ve Zlíně. Svou činnost zahájilo díky projektu Příprava a fungování centra, jehož řešitelem je děkan fakulty Mgr. Libor Marek, Ph.D. Centrum se zaměřuje na spolupráci se středními, základními a mateřskými školami, stejně tak zdravotnickými zařízeními. Mezi stěžejní činnosti centra patří: vzdělávání pedagogických pracovníků, odborníků v oblasti pomáhajících profesí a zdravotnických pracovníků; rozvoj dětí, žáků a studentů; podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků; základní a aplikovaný výzkum v oblasti vzdělávání; spolupráce se subjekty na regionální úrovni; síťování – zapojování do partnerských sítí; příprava a realizace strategických projektů.

Mezi cílovou skupinu centra patří zejména učitelé, děti, žáci a studenti, kterým je směřována podpora v rámci několika dílčích aktivit. Další možností je nabídka sdílení zkušeností s odbornými komunitami a spolupráce v rámci rozvojových a strategických projektů.

Všechny aktivity jsou účastníkům poskytovány zdarma. Vzdělávací aktivity probíhají v současné době v on-line prostředí, cílem je však co nejrychlejší návrat do běžného prezenčního režimu.

a) Vzdělávání pedagogických pracovníků

Centrum nabízí vzdělávací programy pro učitele, které mají formu workshopů či stáží. Centrum aktuálně dokáže zorganizovat ročně 4 workshopy a 4 stáže pro učitele. Do budoucna se počítá s navýšením aktivit. Workshopy reagují na aktuální trendy a potřeby pedagogické praxe. Jsou připraveny buď přímo centrem, nebo na zakázku školy. Časová dotace workshopu je 8 hodin.

Stáže pedagogů jsou realizovány lektory (tj. učiteli ze škol dobré praxe) působící zejména v mateřských, základních a středních školách. Cílem je prezentovat praktické pedagogické dovednosti kolegům z jiných škol, a to vždy se zaměřením na vybranou dílčí problematiku z pedagogické praxe. Centrum nabízí tyto stáže menším skupinám učitelů, rovněž nabízí možnost školám dobré praxe a učitelům z těchto škol zapojení do stáží pro učitele jako lektory. Časová dotace stáže je 5 hodin. Aktuálně vypisované stáže i workshopy jsou prezentovány na webovských stránkách centra.

b) Akce pro děti, žáky a studenty

Aktivity pro děti, žáky a studenty centrum nabízí o spolupracujícím školám. Jsou realizovány primárně na půdě Fakulty humanitních studií UTB ve Zlíně, dále pak u jiných spolupracujících institucí. Cílem je zvyšování funkčních gramotností dětí, žáků a studentů.

První možností je organizace a koordinace tzv. akcí pro školy. Jsou nabízeny celým školním třídám a konají se v dopoledních hodinách ve dnech školního vyučování ve dvoudenním bloku. Aktuálně centrum dokáže organizačně zaštitit ročně 4 vzdělávací akce pro děti. Témata podpory vychází ze vzájemné dohody mezi podpořenou institucí a centrem. Centrum rovněž nabízí možnost uplatnění jednotlivých lektorů v rámci akcí pro děti.

Dále se bude na konci roku 2022 konat jednodenní konference pro žáky na půdě Fakulty humanitních studií UTB ve Zlíně. Jejím cílem bude nabídnout možnost prezentace a sdílení výsledků činnosti nadaných žáků mezi vrstevníky a odborníky z praxe. V současné době se centrum snaží síťovat školy s nadanými žáky.

Poslední formou jsou tzv. stáže pro žáky, které mají formu paralelního studia na vyšším stupni studia či specificky zaměřené škole, anebo stáže v místní instituci, která je nakloněna práci s talenty (včetně budoucích zaměstnavatelů). Obě formy flexibilně reagují na potřeby žáka, školy či instituce (účast ve vybraných dnech v týdnu či intenzivní účast v uceleném bloku). Časová délka podpory jednoho žáka je buď 20, nebo 40 hodin. Aktuálně centrum dokáže organizačně zaštitit ročně stáže pro 10 žáků.

c) Sdílení zkušeností s odbornými komunitami a spolupráce v rámci rozvojových a strategických projektů

Centrum nabízí sdílení zkušeností s odbornými komunitami a spolupráce v rámci rozvojových a strategických projektů. Jedná se zejména o následující činnosti:

- participace na přípravách/aktualizacích strategických dokumentů na regionální, mezinárodní či národní úrovni;
- participace na aktivitách formálních i neformálních odborných komunit;
- součinnost při přípravě a realizaci strategických a rozvojových projektů partnerů UTB a monitorování dotačních příležitostí.

Kontakty Centra podpory vzdělávání

Mgr. Libor Marek, Ph.D. (ředitel centra):
marek@utb.cz

Mgr. Eva Klimecká, Ph.D. (koordinátorka centra a koordinátorka stáží pro učitele):
klimecka@utb.cz

Mgr. Lucie Blašíková, Ph.D. (koordinátorka workshopů pro učitele):
blastikova@utb.cz

Mgr. Michal Navrátil (koordinátor akcí pro děti, žáky a studenty):
m1navratil@utb.c

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Knížky do lavice

Mgr. Daulína Vaculíková, PS Čtenářská gramotnost

kontakt: vaculikova@skolamalenovice.cz

Náplní pracovní skupiny Čtenářská gramotnost je práce na rozvoji podnětných aktivit pro mladé čtenáře, pro rozvoj jejich čtenářských dovedností
Čtenářská gramotnost = schopnost porozumět psanému textu, a přemýšlet o něm, používat ho k dosahování svých cílů a plnohodnotnému začlenění do společnosti.

Proč je důležité čtenářské dovednosti rozvíjet:

- Rozvoj kreativity, soustředěnosti, představitivosti, slovní zásoby, porozumění lidem, empatie
- Pochopení významu textu
- Sociálně – emoční učení
- Zklidnění
- Prevence špatných rozhodnutí - např. uzavírání nevýhodných smluv
- Kritické čtení

Projekt Knížky do lavice:

ve spolupráci s KKFB Zlín

(sekce Služby pro školy)

<https://www.kfbz.cz/knizka-do-lavice>

- Zpracovány pracovní a metodické listy k jednotlivým titulům pro práci pedagoga se třídou
- Možnost práce s knihou v ruce pro celou třídu
- Využití v čtenářských hodinách, lekcích, dílnách
- Různorodost práce formou různých typů pracovních listů
- Využití PL jako zápisů z hodin literatury
- Vytvořen almanach metodik, pracovních listů a řešení
- Z práce v projektu Knížky do lavice vychází i plánovaná soutěž čtenářských týmů základních škol – Čtenářské klání

Soubory 30ks knih jednoho titulu pro práci se třídou:

2. ročník:

Doskočilová Hana: Šimsa

4. ročník:

Gosciny René:

Mikulášovy patálie – Bezvadný vtíp

5. ročník:

Dahl Roald:

Danny, mistr světa

6. ročník

Gaiman Neil: Koralína

Nesbo Jo: Doktor Proctor a vana času

Braunová Eva: 3333 km k Jakobovi

Vojtěch Matocha: Prašina

7. ročník

Ransom Riggs:

Sírotčinec slečny Peregrinové

Gaarder Josten: Dívka s pomeranči

Lowryová Louis: Dárce

8. ročník:

Boyne John:

Chlapec v pruhovaném pyžamu

9. ročník

Dick Matthew:

Paměti imaginárního kamaráda

Neil Shustermann:

Knihovna jako centrum celoživotního vzdělávání

Mgr. Dagmar Marušáková

kontakt: dagmar.marusakova@kfbz.cz

Česká republika je světovým fenoménem, má nejhustší síť knihoven na světě. To napsal v červenci 2016 na svých webových stránkách americký list *The New York Times*. Průzkum Nadace Billa a Melindy Gatesových tehdy zjistil, že na jednu knihovnu připadá v Česku 1 971 občanů, což je 4x více než je průměr v Evropě a 10x více než v USA (19 583 občanů).

Nadpis článku zní doslova „Proč jsou v České republice knihovny všude“. Je to díky Knihovnímu zákonu z roku 1919 (Zákon č. 430/1919 Sb., o veřejných knihovnách obecních), který nařizoval politickým obcím, aby "na doplnění a prohloubení vzdělanosti všech vrstev národa zřizovaly veřejné knihovny s četbou vzdělávací, naučnou i zábavnou, která má skutečnou hodnotu". Stát tak chtěl prostřednictvím knihoven podporovat všeobecnou gramotnost a zpřístupnit vzdělávání co nejširší vrstvě lidí. Knihovní zákon z roku 1919 přežil německou okupaci, komunistickou éru i rozpad Československa v roce 1993. Nový knihovní zákon z roku 2001 sice už nenařizuje povinnost obci zřizovat knihovnu, ale knihovny stále působí jako centra znalostí a informací, podporují formální vzdělání všech stupňů a mají významnou úlohu v oblasti celoživotního vzdělávání a učení. V roce 2020 schválila vláda ČR Konceptci rozvoje knihoven ČR na léta 2021-2027 s výhledem do roku 2030, která určuje, jakým směrem se rozvoj knihovnictví bude ubírat v následujících letech. Konceptce definuje knihovny jako „pilíře občanské společnosti, vzdělanosti a kultury, kdy knihovny poskytují rovný přístup k informacím, jsou místem celoživotního vzdělávání a učení, které je dostupné všem“.

K tomu svou činností přispívá i Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, která má 12 277 registrovaných uživatelů (z toho 2 065 čtenářů do 15 let) a 556 297 svazků dokumentů. V počtu výpůjček je knihovna na 4. místě v republice (za městskými knihovnami v Praze, Brně a Ostravě).

V oblasti vzdělávání knihovna systematicky spolupracuje s mateřskými, základními i středními školami a prostřednictvím svých vzdělávacích programů tak obohacuje a doplňuje školní výuku. Studenty středních škol provedou lektoři knihovnou, v informačních lekcích jim pomohou s výběrem literatury a doporučené četby, poradí při přípravě referátů a seminárních prací, naučí je racionálně získávat informace ke studiu, citovat, věnují se i tématům regionu nebo občanské společnosti, historie a také nabízí diskusní programy nebo tematické soutěžní kvízy. V knihovně je prostor pro školní a studentské projekty, pro výuku s využitím informačních zdrojů nebo skupinové i individuální studium.

V ústřední knihovně je k dispozici počítačová učebna, přednáškové sály nebo komornější individuální studovny.

Nejen pro seniory pořádá knihovna kurzy počítačové gramotnosti. Certifikovaní lektoři vedou kurzy trénování paměti. Pro všechny uživatele 50+, kteří se chtějí vzdělávat, probíhá již několik let jarní a podzimní semestr Virtuální univerzity třetího věku. Pro širokou veřejnost pořádá knihovna přednášky v rámci historického nebo hudebního cyklu, oblíbená jsou cestovatelská nebo regionální témata a také multigenerační setkávání (Den pro dětskou knihu, vánoční a velikonoční programy, tvořivé dílny).

Současnou literaturu představují autoři v rámci festivalu Literární jaro, a také na autorských nebo scénických čteních v průběhu celého roku. Pravidelně se schází čtenářský Klub milovníků knih, svoje znalosti si mohou soutěživí návštěvníci prověřit v K-kvízu.

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně chce být i nadále přirozeným informačním, kulturním, vzdělávacím a komunitním centrem svého města i kraje.

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně – služby dětem, rodičům a školám

Bc. Jana Hoferková

kontakt: jana.hoferkova@kfbz.cz

Krajská knihovna Františka Bartoše (KKFBZ) je největší veřejnou univerzální knihovnou ve Zlínském kraji. Návštěvníkům poskytuje knihovnické a informační služby, pořádá kulturní a vzdělávací akce pro školy a veřejnost.

Své samostatné oddělení pro děti má kromě ústřední knihovny také největší obvodní knihovna Jižní Svahy, zvláštní úseky věnované dětem pak obvodní knihovny Malenovice a Díly. Oddělení pro děti v centrální budově je významnou součástí knihovny. Zajišťuje jak prezenční, tak především absenční půjčování knih a časopisů zaměřených na dětské čtenáře ve věku od 0 do 15 let.

Kromě těchto klasických zdrojů informací jsou dětem k dispozici také zvukové dokumenty, značné množství společenských her a rovněž speciálních dokumentů. Čtenáři mají možnost výběru přímo v prostorách půjčovny, nebo prostřednictvím objednávek z centrálního skladu, případně rezervací dokumentů. Posledně jmenované služby jsou od 1. března letošního roku pro děti zdarma.

Knihovna pro děti mladým čtenářům nabízí neformální posezení, místo, kde si mohou popovídat se svými kamarády, zahrát si společenské hry nebo si jednoduše číst knihu či časopis, mohou si zahrát na klávesy či využít mediatéku (poslouchat hudbu nebo mluvené slovo).

Samotný prostor půjčovny je systémem uspořádání regálů zrcadlově rozdělen na zónu pro malé děti, kde se nachází dětský koutek, hrabadla pro nejmenší, a na část pro starší děti s odpočinkovou zónou, sedacími vaky a křesílky. Samozřejmostí jsou v obou zónách studijní místa s PC a přístupem na internet, včetně volně přístupného wifi připojení.

Fond je členěn do dvou základních skupin - naučná literatura a beletrie (kdy část je určena malým čtenářům cca do 9 let, ostatní potom starším dětem do 15 let). Beletrie jako taková je rozdělena do řady tematických celků (animovaní hrdinové/ komiks, čtení pro chlapce, čtení pro dívky, báje a pověsti, první čtení apod.).

O činnosti, dění, akcích a novinkách informujeme naše uživatele prostřednictvím dvou komunikačních kanálů. Pro starší děti jsme zvolili formu samostatného profilu na Facebooku – Zlín v knihovně (Zlinton) jako alternativu „Zlínské knihovničky“ (webových stránek oddělení pro děti, kterou hojně navštěvují především mladší děti a jejich rodiče).

Knihovny jsou svou činností a programy součástí neformálního celoživotního vzdělávání. Nedílnou součástí naší práce je bohaté spektrum programů pro školy, které se snažíme neustále rozšiřovat a aktualizovat. Naše nabídka zahrnuje téměř šedesát lekcí určených mateřským školám, základním školám a nižším ročníkům víceletých gymnázií. V současné době jsme se přesunuli také do on-line prostředí, kdy vstupujeme přímo do jednotlivých vyučovacích hodin.

Vzdělávací programy pro školy považujeme za velmi důležitou součást a doplnění školní výuky a věříme, že poutavou formou obohacují a doplňují školní učivo. Jednotlivé lekce jsou založeny na dialogu a interakci a využívají zábavné formy práce. Pracujeme také s metodami kritického myšlení a prvky informačního vzdělávání zařazujeme i do tematických besed. V našich lekcích se snažíme literární témata představovat v kontextu historických událostí, autory klasické literatury přibližujeme žákům netradičním způsobem na základě zajímavých biografických informací a historických souvislostí. Nabízíme také službu „Knížka do lavice“, která spočívá v půjčování souborů knih pro jednotlivé třídy základních škol, určených pro práci v hodinách českého jazyka.

Dlouhodobě a systematicky se zaměřujeme na práci s klienty se specifickými potřebami, kteří se stali našimi pravidelnými návštěvníky. Po řadu let spolupracujeme se vzdělávacími institucemi, které poskytují péči a vzdělání dětem s kombinovaným mentálním a tělesným handicapem. Mezi naše uživatele patří také dospělí klienti tří neziskových organizací poskytující služby lidem s mentálním postižením. Tato zařízení navštěvují absolventi speciálních škol, čímž je zachována kontinuita a spolupráce v oblasti vzdělávání s naší knihovnou.

KKFBZ podporuje budování pozitivního vztahu ke knihám, čtení a čtenářství u nejmenších dětí formou projektu „Do knihovny od malička“. Projekt je obdobou mezinárodního projektu na podporu raného čtenářství „Bookstart – S knížkou do života“, do kterého byla krajská knihovna zapojena v roce 2018. Ve spolupráci se statutárním městem Zlínem je u příležitosti vítání občánků předávána pozvánka s bezplatnou roční registrací do knihovny pro děti ve věku do tří let.

Rodičům nabízíme přímo v půjčovně oddělení pro děti speciálně vyčleněný fond odborné literatury zaměřený na rodičovskou výchovu, čtení, výchovu dětí se specifickými potřebami, předškolní vzdělávání, logopedii, poruchy učení, dramatickou výchovu a další témata vztahující se k rozvoji dítěte.

Hojně využívané a oblíbené jsou tematické sady. Jednak jsou to předčtenářské kufříky (součástí těchto tematických kufříků jsou kromě odborné literatury určené k podpoře výchovy a rozvoji dítěte, knížky pro nejmenší, didaktické hračky a jednoduché hudební nástroje. Tento zábavně vzdělávací obsah pomáhá dětem k rozvoji předčtenářské gramotnosti), jednak také logopedické kufříky.

Jeho obsah tvoří metodika pro rodiče, literatura k procvičování řečových dovedností dítěte, správné výslovnosti a rozvoji slovní zásoby, dále logopedická pexesa, pomůcky pro oromotorická a logomotorická cvičení a didaktické hračky, které lze využít k zábavnému procvičování s dětmi.

Další alternativní formou vzdělávání mohou být didaktické pomůcky, hračky a hry nebo interaktivní knihy, které jsou v našem fondu také zastoupeny.

Prostřednictvím akce „Vesele do školy, vesele do knihovny“ každoročně nabízíme v měsíci září jako dárek malým čtenářům registraci prvňáčků zdarma.

Dětské oddělení KKFBZ pořádá pro své dětské čtenáře pravidelná setkání čtenářského klubu Knihožrouti. Jde o volnočasovou aktivitu podporující a rozvíjející čtenářství u dětí. Naším záměrem je prohloubit formou nejrůznějších aktivit u mladých čtenářů jejich znalosti o autorech, literárních žánrech, současné literatuře, naučit je pracovat s textem a lépe tak porozumět jeho obsahu.

Svou nabídku služeb neustále rozšiřujeme a zkvalitňujeme, abychom upokojili široké spektrum uživatelů. Chceme být otevřeným, klidným a inspirativním místem pro všechny.

www.kfbrz.cz

Dobrá praxe ZŠ Střílky: On-line výuka "před a po koronaviru"

*Mgr. Martina Raiserová, Mgr. Michal Prchlik
kontakt: reditelna@skolaprodeti.cz*

Naše malá venkovská škola ve Střílkách se dokázala vypořádat se situací díky své předchozí, aktivní práci a projektům, díky nimž získala nadstandardní vybavení a pedagogickou průpravu formou týmových školení. Díky spojení všech těchto atributů jsme mohli odstartovat pro mnohé školy nedosažitelné online vzdělávání.

Na začátku jsme řešili legislativu, rychle zadávali žákům práci typu: doplň cvičení na straně, přečti si článek a odpověz na otázku, napiš, opiš, přepiš... Každým dalším dnem bylo zřejmé, že děti zůstanou doma déle, než jsme si v den uzavření škol uměli vůbec představit. Začaly bouřlivé diskuze, co dál. Jak pomoci rodičům, kteří se ze dne na den stali průvodci ve vzdělávání svých dětí bez možnosti volby, bez znalosti metodiky. Vnímali jsme stále silněji potřebu neztratit osobní kontakt se svými žáky. Po zhodnocení všech pro a proti jsme se domluvili, že to zkusíme. Budeme učit online od 1. do 9. ročníku. Výuku jsme podpořili nákupem interaktivních učebnic – multilicencí. Tyto učebnice by pro naši školu stály okolo 400 tisíc, ale nakladatelství Fraus je nyní, v době karantény, nabízí zdarma.

Rozhodnutí jít touto cestou s sebou přineslo spoustu úkolů. Všem žákům 1.stupně jsme museli založit účty u Microsoftu, aby žáci mohli pracovat v prostředí Teams. Zavolali jsme s malými obavami rodičům, jak jsme se rozhodli a co je pro náš plán důležité připravit – založení účtů, seznámení s aplikací Teams, instalace čtečky Flexibooks a následné stažení on-line učebnic, abychom s nimi mohli pracovat. Setkali jsme se u rodičů s otevřenou náručí a radostí, náš nápad přijali téměř jásavě.

Realita nás však stála hodně energie a úsilí. Ne všichni rodiče jsou digitálně zdatní a trvalo i hodinu a půl, než jsme se dopracovali ke zdárnému výsledku.

Žáci 2. stupně již účty mají a úspěšně zvládli instalaci čtečky Flexibooks i stažení učebnic.

Co s žáky, kteří nemají potřebné zařízení? Půjčíme jim je. A tak jsme oproti smlouvě půjčili 15% žákům školní tablet, aby měli všichni rovné podmínky.

Po pěti dnech usilovné práce, učení se novým dovednostem, telefonování, nastavování, jsme přípravy úspěšně zvládli. Začínáme s on-line výukou napříč všemi ročníky a všemi předměty (kromě výchov). Rozvrhli jsme hodiny tak, abychom se nekřížili vzájemně a neblokovali výuku ČT 2 – UčíTelka, která je také smysluplným doplňkem výuky.

Po dvou týdnech bez žáků ve škole, vyčerpání, s hlavou jako „medicinbal“ po všech těch „zadávacích úkolech“ nám bylo odměnou vidět se se svými žáky. Pro žáky bylo zase odměnou být součástí třídního kolektivu a právě o to nám šlo. Byla to vzpruha, kterou jsme už nutně potřebovali.

Novou výzvu jsme zvládli, se žáky se učíme dál a baví nás to!

Badatelsky orientovaná výuka

Erika Nedomová

kontakt: ddmastra@ddmastra.cz

"Vysoce rozvinutá schopnost řešit problémové situace usnadňuje další vzdělávání, úspěšné zapojení do společnosti, ale je nezbytná i pro mnohé osobní aktivity."

(Lesh a Zawojewski, 2007, s. 764)

Badatelsky orientovaná výuka (BOV) je netradiční pojetí výuky, kdy učitel je jejím "projektantem" a žákovi umožňuje rozvoj a formování jeho dispozic a získávání kompetencí k řešení problémů.

BOV využívá:

- poznatky o světě (tj. o přírodě, společnosti a technice) a způsobech činnosti
- zkušenosti z realizace způsobů činnosti – dovednosti a návyky
- zkušenosti z tvůrčí badatelské činnosti, projevující se ve schopnosti řešit nové problémy
- zkušenosti ze vstřípených potřeb, motivů a emocí, které podmiňují vztah ke světu a hodnotový systém osobnosti.

Nabízí různé formy bádání:

- **potvrzující bádání:** otázka i postup jsou studentům poskytnuty, výsledky jsou známy, jde o to, je vlastní praxí ověřit
- **strukturované bádání:** otázku i možný postup sděluje učitel, studenti na tomto základě formulují vysvětlení studovaného jevu
- **nasměrované bádání:** učitel dává výzkumnou otázku, studenti vytvářejí metodický postup a realizují jej
- **otevřené bádání:** studenti si kladou otázku, promýšlejí postup, provádějí výzkum a formulují výsledky

Role učitele: "trenér" (coach)

- Komunikuje se skupinami
- Pomáhá žákům v procesu získávání informací
- Usměrnjuje aktivity žáků
- Usnadňuje studentům myšlení
- Modeluje proces učení
- Flexibilně používá studijní materiály

Role žáka: "aktivní badatel"

- Zvýšená intenzivní činnost
- Zapojit do badatelských témat a otázek
- Zájem prozkoumat pomocí badatelských metod a procesů
- Emocionální pohnutky
- Vysvětlit výsledky procesů bádání
- Životní potřeby
- Zhodnotit proces bádání a výsledky
- Rozvíjení činností
- Rozšířit téma bádání
- Samostatný a tvořivý přístup
- Utvářet a klást dalších otázek k bádání .

Badatelsky orientovanou výuku nabízí ve Zlíně DDM Astra ve svých výukových programech pro mateřské a základní školy, které realizuje prostřednictvím svého Centra ekologické výchovy.

Rovné příležitosti ve vzdělávání

panelová diskuse

moderátorka: Mgr. Monika Struhárová Fojtáčová

kontakt: www.rodinneporadenstvi.cz

Za neúspěchy ve škole či za chováním, které se označuje jako problémové, někdy mohou stát situace, které jsou pro dítě obtížné a o kterých neví, jak je řešit. Kde mohou pedagogové najít radu, podporu, jak se zachovat? Odkud žákovi zprostředkovat pomoc?

Nejen o těchto tématech společně debatovali pedagogičtí pracovníci, psychologové, terapeuti, sociální pracovníci z institucí sociálně-právní ochrany dětí i ze služeb sociální prevence, které jsou poskytovány nestátními neziskovými organizacemi. Každý diskutující krátce představil svou organizaci a nastínil, jakou konkrétní pomoc u nich mohou děti, rodiče či pedagogové získat.

Takové setkání se v ORP uskutečnilo snad vůbec poprvé. Jedinečné bylo nejen neobvyklým složením diskutující skupiny. Kromě získání konkrétních informací o možnostech pomoci a podpory vnímáme jako jeden z hlavních přínosů vzájemné naslouchání a bourání předsudků.

Účastníci panelové diskuse:

Mgr. Marie Semelová, vedoucí OSPOD MmZ

Mgr. Ivana Vicherková, speciální pedagog (www.ddskolyzlin.cz)

Mgr. Milena Mikulková, sociální pedagog (www.socioklima.eu)

Mgr. Stanislav Kocourek, psycholog a terapeut (www.espediente.cz)

Mgr. Lenka Zvoníčková, školní psycholožka

PhDr. Jaroslava Pavlíčková, terénní sociální pracovníce (www.azylovydum.cz)

Mgr. Lucie Eliášová, sociální pracovníce, videotrenérka (www.unko.cz)

Markéta Křížková, terapeutka a autorka metody "doteková terapie" (www.dotekovaterapie.cz)

MAP II ORP ZLÍN

základní informace o projektu

Název projektu: *Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín II*

Registrační číslo projektu: *CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009039*

Realizátor projektu: *Statutární město Zlín*

Partner projektu: *Regionální rozvojová agentura Východní Moravy*

Realizace projektu: *1.12.2018 – 30.11.2021 (36 měsíců)*

Rozpočet projektu: *10 090 010,-- Kč*

Finanční zajištění projektu: *projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, státního rozpočtu ČR a z prostředků realizátora projektu.*

Co je to MAP?

MAP je Místní akční plán rozvoje vzdělávání, zaměřený na spolupráci aktérů vzdělávání na území obce s rozšířenou působností (ORP) Zlín, stanovuje priority a pomáhá k dosažení cílů vzdělávací politiky. Je zaměřen na kvalitní předškolní, základní a volnočasové vzdělávání, které má poskytnout rovné příležitosti a maximální rozvoj všem dětem.

Přínosy realizace MAP

- Vybudování udržitelného systému komunikace mezi aktéry ve vzdělávání*
- Zkvalitnění vzdělávání v místních mateřských a základních školách*
- Řízený rozvoj dalších služeb na podporu vzdělávání dětí a mládeže*

Cíle MAP

Hlavním cílem projektu je zlepšit úroveň a kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání. To znamená společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro řešení místně specifických problémů a potřeb. Projekt je zaměřen na rozvoj kvalitního a rovného vzdělávání dětí a žáků. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního, zájmového a neformálního vzdělávání.

Cílem projektu je dále dlouhodobě udržitelné fungování partnerství aktérů ve školství a vzdělávání v ORP Zlín, jehož činnost bude koordinována Řídícím výborem a definována vizí, cíli a prioritami Strategického rámce MAP ORP Zlín.

<https://www.zlin.eu/o-projektu-cl-3495.html>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

